

קריאת קודש ופסקי הלכה בדיני שמיטה לפי מנהג תימן.

מחסי בה', יום שלישי ד' תשרי ה'תשס"א, ב'שי"ב, בני ברק.

ידוע ה'דבר ו'מפורסם ה'עניין כי מצות השמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מסיני כמפורש בתורה והוא הדין לכל המצוות כדאיתא בתו"כ ופירוש רש"י ריש פרשת בהר, ואין מספר לדינים ולאיסורים שיש בפירות שביעית שצריך לנהוג בהם קדושת שביעית כדאיתא בתוספות סוכה דף ט"ל ע"א סוד"ה שאין [ומן התורה אסורות המלאכות שסימןן ?"ז ק"ב ח"נ], דהיינו זריעה זמירה ק'צירה ב'צירה. ולגבי ח'רישה נ'טיעה, יש מחלוקת].

ומה גם בעלי השדות שומרי השביעית, שעליהם נאמר גבורי כח עושי דברו, כמבואר במדרש רבה ותנחומא ר"פ ויקרא, ומתן שכרם בצידם מובטח להם כדאיתא במדרש הגדול ר"פ בהר מעשה באדם אחד וכו' המתין עד שתיכנס שנה שמינית ואתם רואים את השדה טובה ממה שהיתה עו"ש. וצריך להיזהר בזמנינו שלא יכנסו לאזניהם היתרים מפוקפקים אלא ישמרו המצוה כדת וכהלכה, מה רב טוב צפון להם ומאיתו יתברך ישאו ברכה.

על כן מוטל על כל אחד ללמוד וללמד לשמור ולעשות כל דיני השמיטה, שאם לא יקבע לימודו בהם מאין ידע, מה-גם שאינם שכחים זולתי אחת לשבע שנים, ובפרט רבה העזובה וגדלה חסרון הידיעה מחמת שלא היתה מצות השביעית נוהגת בחו"ל על כן המון העם נרפים הם נרפים ממצוה זו. ועל ראשי עם-קודש די בכל אתר ואתר לעוררם ולזרזם, ולא עוד אלא שבקיומה תלויה גאולתנו ופדות נפשנו ושיבתנו על הארץ לבטח כנודע.

וכגון דא צריך לאודועי דאנן בדין נקיטין בכל ענייני השמיטה כהוראותיו של-רבינו הרמב"ם הן לחומרא הן לקולא, מאחר שמרן השלחן ערוך לא גילה דעתו בהם, ואין לנו מסורת ומנהגים מקובלים בשום כלל או פרט מפרטיהם. וממילא ראוי לקבוע לימוד הלכות אלו בחיבורו ראש וראשון, מה גם שהוא ראש מ'דברים ב'כל מ'קום. וידועה הוראתו בקדושה של-הגר"צ אבא-שאול זצ"ל מהא"י טעמא שהספרדים צריכים לפסוק בדיני השמיטה כרמב"ם לפי הכלל הנז' שכתבו כמה אחרונים, אם כן, קל וחומר לנו בני ק"ק תימן יע"א. וע"ע מ"ש בס"ד בעיני יצחק על ש"ע המקוצר יו"ד הלכות שמירת הלשון סימן קמ"א אות י"ז.

ולפי זה צריך להחמיר כשיטתו של-רבינו זיע"א באיסור ספיחין בכל הירקות שנלקטו אחרי ראש השנה, גם אם לא הוסיפו לגדול כלל בשביעית (עיין שם פ"ד הל"ג וכסף משנה פרק ו' הלכה י"ב ואחרונים. ונראה שבספיקות כגון בנוגע לשימורים אפשר להקל). וכן שהביעור הוא שריפה ואיבוד, ולא סגי בהפקר (כמבואר שם פרק ז' הל"ג, והוא לפי גירסתו במשנה פ"ט מ"ח ר' יוסי אומר אחד עניים ואחד עשירים "אין" אוכלים אחר הביעור. וכן העיר מהרי"ץ שם בגליון שכן הוא בנוסחאות כת"י. גם בעל מדרש הגדול פרשת בהר דף תרפ"ט העלה שיטת הרמב"ם). מאידך בקדושת שביעית אפשר להקל שאינה נוהגת בגידולי גוים כהכרעת מרן הב"י בתשובותיו, וכמבואר בברכי יוסף ושאר אחרונים, וכן בעניין אוצר בית דין יש להתיר אעפ"י שהרמב"ם השמיט התוספתא מ"מ אינו מוכרח שהוא אוסר וכמתבאר מדברי הרדב"ז פ"ז הל"ג. ומ"ש במשנת יוסף ח"ג דף נ"ד ע"א בכוונת הרדב"ז, נראה דחוק. ועכ"פ כיון שאין שיטת הרמב"ם מפורשת, בכה"ג יש לומר שלא קיבלנו הוראתו כמ"ש כמה אחרונים לגבי מרן, וכיעוין מ"ש בס"ד בקדושת ישראל פרק שלישי הערה מ"ב. והיה בדעתנו לסדר לכלל-הפחות קונטרס מיוחד לפרטי הלכות שמיטה כפי שיטתנו, על-פי כללי ההוראה המקובלים בידינו, אלא שנחמצה לנו השעה, ובעזרתו יתברך נרחיב בל"ג בעניינים אלו כשירחיב לנו ה'.

הצ' יצחק רצאבי ס"ט

זכות לימוד התורה בנוסח תימן ושימור המסורת והחייאת מורשת תימן
תעמוד לתורמים היקרים נאמני עדת תימן לברכה והצלחה ישועה ורפואה ומילוי כל משאלה.

תרום בשמחה ללימוד ילדי תימן

להפקיד או העברה בנקאית לחשבון הת"ת: מבשר טוב, בנק מרכנתיל, סניף גאולה 635 ירושלים. מספר חשבון 55631

לפרטים נוספים להתקשר לטלפון 050-4148077 תזכו למצוות עם שפע ברכה והצלחה.

אם יש בקשה מיוחדת לתפילת הילדים שלחו הודעה. אפשר גם בווטסאפ 054-2254768

מתימן יבוא הישיבה המרכזית לבני עדת תימן. ירושלים רחוב תרמ"ב 6. טלפון: 02-5812531 דוא"ל: mtyavo@gmail.com פקס: 077-

4448207 חשבון בנק הדאר: 4874867

מבשר טוב - ת"ת לבני עדת תימן רחוב יחזקאל 46 ירושלים. גני ילדים רחוב ארץ חפץ 112 כניסה ב ירושלים.

דוא"ל: mtyavo@gmail.com

לייבסיטי - בניית אתרים